

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut.
289. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő 50 fillér. Vidéki előfize-
tőknek 3 pengő. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

A miniszterelnök a kisgazdákhoz

November 20-án délután a Nemzeti Egység Pártja körében megjelentek a Nagyatádi Szabó István szoborleplezési ünnepségén résztvevő kisgazdaküldöttségek, hogy Gömbös Gyula miniszterelnököt üdvözljék. Hajdúvármegye kisgazda küldöttségét Rásó István alispán vezette és mutatta be a miniszterelnöknek. Palkovics László Esztergom-Komárom vármegye alispánjának és Karlovics József nagyatádi kisgazdának üdvözlő beszédeire a miniszterelnök a következőket mondotta:

„A ti testvéretek vagyok, hazug szó vagy csalafintaság el nem hagyja ajkamat. Valamikor az országot járva állandóan hangsúlyoztattam, hogy a magyar kisgazdával nem szabad az uri huncutság lepleiben érintkezni. Az én jelszavam: becsületes eszközökkel, őszinte szóval! A nemzeti egységet hirdetem s ennek tengelyében a magyar kisgazdatársadalom áll. Hirdetem, hogy a társadalmi osztályok között nem engedek válaszfalakat emelni: nem a felső tizezer és nem az alsó tizezer politikáját kell csinálni! A kivezető utat csak akkor találjuk meg, ha a társadalmi osztályok között még meglevő válaszfalakat lebontjuk és egészséges vérkeringést engedünk a nemzet testébe. Hirdetem a józanság politikáját! Nem kéjgazdaságra mentem Rómába, hanem mert tiszteltem akartam tenni és megmondani, hogy mi a baja nemzetünknek. Megértéssel fogadták, amikor előadtam, hogy rajtunk csak úgy lehet segíteni, ha Olaszország is jobban kinyitja terményeinek előtt a kapuit. Most az osztrák kancellárral és a kereskedelmi miniszterrel tárgyaltam, előttük is hangsúlyoztam, hogy Ausztria számunkra

mezőgazdasági piacot jelent, amelynek megszerzését földadatomnak tekintem. Ez a gondolat az osztrákok részéről is teljes belátással találkozik.

Politikánk csak egy lehet: mezőgazdasági terményeink számára piacokat keresni! Mezőgazdasági termelésünk átállítása a jövő problémája kell hogy legyen. Adtam programot, de nem az a lényeg, hogy szép programot adok, hanem, hogy mit tudok abból átültetni az életbe. Ez a program nem merev valami, hanem irányt szab a keresztény erkölcsökkel telített Magyarország számára, a társadalmi osztályok, a munkás és a munkaadó közötti kérdések és más problémák részére. Hatalmas ekékkel fogok nekimenni a magyar politikai ugarnak és mélyen fogok szántani, mert tudom, hogy sok a dudva és addig kell megforgatnom a földet, amíg termékeny lesz, amíg megszületik az igazi magyar testvériség és érvényesülnek az általános emberi és nemzeti igazságok.

Ne várjatok tőlem csodákat, máról holnapra nem lehet átalakítani egy nemzetet. Nem fogok elhamarkodni semmit, tudom, hogy mit kell tennem s ha tudom, hogy velem vagyok, fokozódik bennem az amugy is meglevő bátorság. Oly országgá akarom átalakítani Magyarországot, ahol az értékek arisztokráciája uralkodik. Nem azt kell nézni, hogy ki honnan jött, hanem hogy hová megy és mit ér!”

A kisgazdák nagy lelkesedéssel ünnepelték Gömböst, aki kijött az előcsarnokba és elvegyült az ezernyi tömeg közé. Meghallgatta mindenkinek a panaszát, kívánságát, mindenkire volt egy szava, mindenre válaszolt.

A miniszterelnök közvetlen-sége és őszinte beszédmodora nagy megnyugvást váltott ki a kisgazdákban, akik közül igen

sokan még hosszú ideig maradtak a pártkörben és elbeszélgettek a pártnak majdnem teljes számban megjelent képviselőivel.

Mi a törvényhozás legsürgősebb feladata.

Irta: Brogli József, országgyűlési képviselő.

Ezzel a három szóval: „Új adótörvények megalkotása” már meg is mondtam, hogy mi lehet a törvényhozásnak a legsürgősebb feladata. Ha husz évvel ezelőt vették volna revízió alá a magyar adótörvényeket, már akkor is elég késő lett volna, de ha még egy évvel ezelőt szabadították volna meg a nemzetet a régi rossz és igazságtalan adórendszerrel, akkor — állítom — nem volna olyan nagy az egyébként nyugatról reánk szakadt nyomorúság ebben az országban, állítom, hogy nem mélyült volna el az elégedetlenség, nem volna ma hangos az általános panasz az elviselhetetlen adók miatt, nem volna úgy a kis-, mint a nagygazda, a kisiparos és kiskereskedő álma nyugtalan, hogy miként tud állampolgári kötelességének, adója megfizetésének eleget tenni.

Képviselővé történt megválasztásom után a legegyszerűbb alkalmat felhasználtam és a parlamentben a kormány pénzügyi politikája felett megindult vitában félremagyarázhatatlanul rámutattam arra, hogy az állami költségvetés egyensúlya csakis egy új adórendszer behozatalával biztosítható. Ráműttem arra, hogy a napról-napra fokozódó szegénység, a termények s az állatok árának folytonos hanyatlása fizetésképtelenné teszik a gazdát, aminek természetes következménye, hogy a kisipar és kiskereskedelem is megfoszthatnak a kereseti lehetőségeiktől s így ezek is fizetésképtelenné válnak. Ráműttem arra, hogy a mostani adóanyagok tönkremennek, az előirányzott adók nem folyhatnak be a múltban elért százalékban s ezáltal az állam háztartása is felborul. Ráműttem arra, hogy csakis a jövedelemre alapított, fokozatos (progresszív) adórendszer behozatala segíthet a bajokon Szavam kiálló szó volt a pusztában.

Az igazságos, mindenkit jövedelme szerint fölfelé fokozatosan nagyobbodó megadóztatás helyett toldozó-foldozó munkával, itt-ott az egyeseknek számot nem tevő adóelengedésekkel, ellenben új, az adó-

zók nagy hányadát igazságtalanul sújtó és a teherviselő képességet figyelembe nem vevő adók behozatalával igyekeztek a bajokon segíteni. Ilyen rövidlátó pénzügyi politikával természetesen, hogy nem élhetett tovább a kormány, amelyet a Nemzeti Egység Pártjának kisgazda csoportja bukalt meg azért, hogy elkövetkezzék egy olyan kormány, mely az ő politikáját minden vonatkozásban az államfenntartó földműves osztályra alapítja.

Merné-e valaki kétségbe vonni, hogy a Gömbös-kormány a nép lelkéből sarjadzott, hogy az a százas pont, amelyben kormányzásának közelebbi és távolabbi irányelveit és törekvéseit leszögezi, a dolgozó nép lelkéből fakadt? Csak a mindenáron ellenzékieskedő és az ellenzékieskedésével népszerűségeit hajhászó, a nemzet öncélúságáért folytatott küzdelem elgáncsolásával olcsó babérokra vágyó egyén veheti tagadásba a nép igazi vezéreinek legbecsültebb és legönzettelenebb szándékát. Ugyáltszik a nagy magyar atok, a széthúzás, a pártoskodás gonosz szelleme csak nem akar elpusztulni, még ma is amikor a legmagyarabb, a legbecsültebb és legdemokratikusabb kormány hívja egy táborba a nemzetet, hogy a végveszedelemben egyesített erővel menthesse meg az országot, még mindig akadnak szépszámmal az olyan gyászmagyarkák, akik a szenvedésnek akarnak a vámosai lenni. Azt az önbizalmat, mely visszatért a nemzet már-már fásultságba süllyedt lelkébe akkor, amikor a Gömbös-kormány elfoglalta a helyét, igyekeznek ezek a lelki és politikai kufárok ismét kitépni a szívékből most, amikor a nemzet további létérdekében a kormány az adók erélyesebb behajtásához kénytelen fordulni azért, hogy a jelent megmenthesse azon jövő számára, amikor a nemzet öncélúságát szolgáló terveit megvalósíthatja. A halott testét nem lehet már gyógyítani, meg kell a testet menteni az életnek, hogy a betegségből azután kigyógyulhasson. A már kivetett adókat,

Ha DEBRECENBE utazik, keresse fel

HALÁSZ NÁNDOR ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

bármily keserves legyen is az, be kell fizetni mindazoknak, akik fizethetnek, hogy megalkotható legyen a többi, a nemzet egészségét visszaállító törvény között az új adótörvény is.

Az új adótörvénynek pedig mindenekelőtt igazságosnak kell lenni. A legkisebb jövedelmeket, amelyek éppen csak a megélhetést biztosítják, érintetlenül kell hagyni, ellenben a megélhetést biztosító jövedelmen felül minden jövedelmet igazságos fokozatokkal kell megadóztatni. Érvényesülni kell annak az igazságnak, hogy ezer pengőből nehezebb leadni száz pengőt, mint százezer pengőből leadni ötvenezer pengőt. Ebben a szellemben kell az új adó-

Rivitelre termeljünk.

Gazdasági talpraállásunk attól függ, mennyire sikerül mezőgazdasági termelvényeinket a külföldi piacokon elhelyezni. Ehhez azonban nem elégséges bevárni az idők fordulását, amíg a nemzetközi gazdasági viszonyok ismét lehetővé fogják tenni az exportot. Ennek érdekében tenni, cselekedni kell, szívesen, napról-napra dolgozni, a piacokat felkutatni, megstudni, hogy azokon mit és milyen minőségben lehet értékesíteni és azután mezőgazdasági termelésünket be kell állítanunk az ilyen cikkek minőségi versenytermelésére. Vagyis olyant és azt kell a gazdának termelnie, aminek jó vevője van a külföldön. A termelésnek ezt a piacképessé tételét azonban nem várhatjuk sem az égből, sem a nemzetközi viszonyok megváltozásától, hanem a magyar gazdának kell kezébe venni a dolgot: hozzá kell alkalmaznia a maga produkcióját a külső piacok igényeihez.

A termelés átalakításánál kell tehát a dolgot megfogni, amint ezt Gömbös Gyula miskolci beszédében oly találóan kimutatta. A magyar gazda túlságosan ragaszkodik megszokott gazdálkodásához, régi termelési módjaihoz és be kell ismerni, hogy elöszereettel azt termeli, amit ő maga kedvel, nem sokat törődve azzal, hogy ezt a termelvényt a külföld is szereti-e és vásárolja-e? A miniszterelnök olaszországi útjának tapasztalatai közül felhozta azt, hogy Olaszországban fehérbabot kívánnak, a tarkababot nem kedvelik. Mi ebből a levonandó tanulság a magyar gazda részére? Az, hogyha Olaszországba babot akarnak eladni, úgy fehérbabot kínáljon, ne pedig tarkát. Hogy mily jelentős ez a kis példa, azt igazolja a két babfajta közötti óriási árkülönbség; az olasz piacokon a fehérbab ára kétszer akkora, mint a tarkababé. És így van ez minden egyéb termékünkkel is. Csak emlékezzünk vissza, hogy a háború előtt a magyar acélos búzából készült duplafogóliszt milyen keresett cikk volt a világpiacon. Ez az igen nagy sikértartalmú és sütőképességű liszt még Nyugatindia is megtalálta a maga útját. És miért? Mert megfelelt a világpiacon izlé-

törvényt életre hívni és főleg szakítani kell a mai adórendszer azon igazságtalanságával, hogy évről-évre a vagyont adóztatja meg és pedig egyformán, akár hozott az a vagyont jövedelmet, akár nem.

A nép lelkéből fakadt Gömbös-kormánytól, mely az igazságot írta a zászlajára, joggal és bizalommal várhatja a nemzet, hogy kivezeti nemzetét a szenvedések pusztájából Kánaán földjére. Hogy pedig ez sikerülhessen a kormánynak, ehhez a nemzet aprajának-nagyjának, fiataljának-vénjének, mindazoknak az összetartására van szükség, akik magukat magyaroknak nevezik. Ennek az összetartásnak, a vezérekbe veteti hitben, az állampolgári kötelességek megfeszített erővel való teljesítésében kell megnyilatkoznia. Aki pedig a szenvedések közepette úgy érzi, hogy elhagyja a türelme, gondoljon öseire, akik a török jármot 150 esztendeig tudták tűrni, azzal a Gondviselésbe vetett hittel, hogy előbb-utóbb mégis csak szabadok lesznek. Öseink erénye szállja meg lelkünket.

sének és igényének. Más lapra tartozik, hogy ez a világcikkünk a háború folyamán kiszorult a piacokról, mert közben az amerikai malmok a minőségileg kitünőre fejlesztett kanadai búzából és a magyar malmok gyártási titkainak elcsajátításával ugyanilyen finom liszteket állítottak elő. De ez a példa is igazolja, hogy csak a külföldi piacok igényeinek és izlésének megfelelő termékek számíthatnak kedvező fogadtatásra és elterjedésre.

A magyar gazdának tehát szakítania kell azzal a rendszerrel, hogy a saját izlése szerint termeljen s nem úgy, ahogy azt a vevő kívánja. Hiszen a termelés minden terén, ahol eddig a piacképesség kellékének megfelelő minőségi versenytermelést valósított meg, a siker bekövetkezett. A baromfitenyésztésben céltudatosan folytatott nemesítés máris lényegesen megjavította a magyar tojás minőségét, már eddig a világpiacon csakis a nagyobb és súlyosabb tojásokkal tudjuk a versenyt kiállítani. A gyümölcsstermelés is tekintélyes minőségi feljavuláson ment keresztül és a nemes magyar fajgyümölcsökkel ki is tudunk jutni a külföldre. Tejgazdaságunk tökéletesítésének az eredménye ugyancsak, hogy Berlinben a magyar vajat zsirtartalom és iz dolgában már-már a dán vaj fölé helyezik.

A kormányzat tisztában van a termelés ilyen átalakításának és tökéletességének nagy jelentőségével és az egész mezőgazdasági termelési politikáját ennek a célnak a szolgálatába állítja. Gondoskodik arról, hogy a gazda kellőképpen tájékozott legyen arról, milyen cikkek és milyen minőségek számíthatnak a külföldön piacokra. A gazdasági oktatást is erre a nagy célra állítja be. De a kormány minden fáradozása és erőfeszítése meddő maradna, ha a magyar gazda nem érzi át, ha nem megy vérebe, hogy minden igyekezetét kivitelre képes, piacszerző termékek előállítására kell fordítania. A fehérbab-tarkabab példáján okulva, iparkodjék a termelés szükséges átalakításának előfeltételeként a maga lelki átalakulásán munkálkodni. Próbáljon a gyakorlati kereskedő fejével gondolkodni, akicsak olyan portékát tart, amelyet jól el is lehet adni.

Felhívás.

A Vöröskereszt Egyesület debreceni választmánya december 11-18-ig Debrecen Ferenc József-ut 26. sz. (a volt Egységspárt helyiségében) a nyomorenyhító akció javára iparművészeti, műipari, népművészeti és kézimunka-kiállítást rendez. A kiállításon be akarjuk mutatni nemcsak Debrecennek, hanem a környék városainak, falvainak nivós iparművészeti termékeit is. Ezuton kérem tehát a vidék társadalmának testületeit, komoly képzőművészeti tevékenységgel foglalkozó tagjait, hogy a kiállításon minél számosabban vegyenek részt és részvételükre vonatkozó szándékukat minél előbb tudásák velem. A részvételnek feltételei:

1. Mindenki köteles a kiállításra küldött tárgyakat a rendelkezésre bocsátott nyomtatott leltári lapon sorszámozva feltüntetni és minden tárgyat névvel, árral és ugyanazzal a sorszámmal ellátni, amely szám alatt a leltári lapon szerepel.

2. A nyomtatott leltári lapokat 10 tárgy számára 50 fillérért, 10 tárgyon felül 1 pengőért a Vármegyházán a kapusnál bárki beszerezheti, vagy megfelelő értékű levélbélyeg ellenében — Dr. Jánossy Gyula vöröskereszt-litkár, Hunyadi-u. 17. — bárkinek megküldi.

3. A tárgyakat december 7-ig kell beküldeni a Vöröskereszt Egylet kiállítása címére: Debrecen, Ferenc József-ut 26.

4. A beküldött tárgyak elfogadásáról és elhelyezéséről a december 8-án ülésező zsűri dönt és a véleménye szerint nem megfelelő tárgyakat visszautasíthatja.

5. Szállítási költségek a kiállítót terhelik. Szállítási károkért felelősséget nem vállalunk.

6. Tanácsos a kiállítás anyagi sikere érdekében művészi színvonalu, de nem drága, tehát apróbb tárgyakkal részt venni.

7. Az eladási árból 50 pengőig mindenki köteles 15 százalékot, 50 pengőn felül 10 százalékot átengedni a Vöröskereszt Egyesület javára.

8. Örömmel fogadjunk nyerevény tárgyakat ajándék képen, amelyeket sorsolással értékesítünk akciónk javára.

A rendezőség a kiállítás látogatottságának előmozdítása érdekében gondoskodik a kiállítás tartama alatt, nemcsak a művészi színvonalról, hanem érdekes eseményekről, vonzó bemutatásokról stb., amelyek alkalmasnak látszanak a kiállítás sikerének biztosítására.

A kiállításról bővebb felvilágosítást Dr. Jánossy Gyula, a Vöröskereszt Egyesület titkára nyújt.

Kelt Debrecen, 1932. nov. 18.

Dr. Vargha Elemér Báró Vay Lászlóné
a Vörösker. Egyesület a Vörösker. Egyesület
társelnöke. társelnöke.

Szőlő-oltványok

egy és két éves bor és csemege, valamint a legújabb különlegességek legmegbízhatóbb beszerzési helye:

TÓTH JÓZSEF
Gyöngyös. Postafiók: 82.
(Képes árjegyzék ingyen).

A legtöbb adót fizető képviselőtestületi tagok 1933. évre összeállított névjegyzék tervezete.

Rendes tagok: 1. vitéz Czeglédy Béla, 2. Barbócz Zsigmond, 3. Balogh István, 4. özv. Hintalan Edéné, 5. Stahler Dániel, 6. Faller János, 7. Dr. Vajay Károlyné, 8. P. Nagy Lajos, 9. Kiss László, 10. Czeglédy József, 11. vitéz Csizsai István, 12. özv. Csiha Mártonné, 13. Oborzil Gyula, 14. Csanády Sámuel, 15. Czeglédy Lajos, 16. özv. G. Tóth Jánosné, 17. Elekes Imre, 18. Azlen Emil, 19. Grósz Lajos, 20. Császy Jakab, 21. ifj. Cseke Gábor tanító, 22. Végh Lajos, 23. Dr. P. Papp Ernő, 24. Dr. Simon József, 25. Cseke Gábor I. t. 7., 26. Márton Lajos II. t., 27. özv. Lengyel Imréné, 28. Dr. Soós János, 29. Aufferber Hugó, 30. id. Cseke Gábor nyug. tanító.

Póttagok: 1. özv. Csanády Sándorné, 2. Császy Lajos, 3. Lajter Péter, 4. Ádám Sámuel, 5. Dr. Grósz József, 6. Cs. Szabó Mihály, 7. Dr. Malatinszky Zoltán, 8. Juhász János, 9. Auspitz Sámuel, 10. özv. P. Nagy Pálné.

H I R E K.

— A református templomban ma délelőtt 9 órakor Demjén Ferenc lelkész, az ifjusági és gyermek-isteniszteleten a központi elemi iskola dísztermében ugyanakkor Kovács Lajos vallásitanító-lelkész, délután 2 órakor a templomban Fehér János segédlelkész prédikál.

— Nagyatádi Szabó István kisgazdavezér szobrát a múlt vasárnap leplezték le a székesfővárosban. A hatalmas méretű tünnepélyen a kormányzó és Gömbös miniszterelnök élén az állam legfőbb hivatalosai, gazda és társadalmi szervezetei, az összes törvényhatóságok képviselői, továbbá 2700 község és város kisgazda és földművesmunkás küldött-ségei vettek részt. A megjelentek száma meghaladta a 35 ezeret. Hajdúvármegye küldöttségeit Rásó István aispán vezette. Az elhangzott ünnepi szónoklatok közül legkiemelkedőbbek voltak a Mayer János, Gömbös miniszterelnök, gróf Bethlen István, Lovász János kisgazda és dr. Berki Gyula országgyűlési képviselő beszédei. Óriási hatást ért el dr. Madai Gyula országgyűlési képviselő remek ódájával. Majd a koszorúk elhelyezése következett. Elsőnek Horthy kormányzó tette le babékoszoruját a szobor talapzatára, azután a kormány, a képviselő- és felsőház és a különböző gazdaszervezetek jöttek. Több ezer koszorút helyeztek a szoborra. Maga a koszorúzás másfélóra hosszáig tartott. Az ünnepélyen nagyatádi Szabó István özvegye, két leánya, azok férjei és négy unokája vett részt. Az unokák közül a kormányzó és a miniszterelnök Markó Miklóst, a pécsi honvéd reáliskola növendékét, megszólítással tüntette ki.

— Uj városi képviselők. Id. Cseke Máté városi képviselő hajlott korára való tekintettel képviselői tisztségéről lemondott. Helyére. S. Kovács Pál póttag hivatott be. Özv. Bóné Gézáné virilis képviselőtestületi tag elhalálozván, helyére a legtöbb adófizetők közül sorrendben következő Márton Lajos földbirtokost hívták be a II. tizedből.

Beretvás-pasztilla a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja!

Járványos időben v i g y á z z o n az egészségére!

**Használjon
A U T O -
SYPHON
készüléket!
Legjobb szódavíz!**

Kapható:

Wéber György
üveg- és porcellán-aruházában.

— Hajdusoboszló megyei város képviselőtestülete november 27-én, ma délelőtti 10 órakor a városháza közgyűlési termében dr. Márton Gábor polgármester elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tart. Főbb tárgyak: Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának végzése a református elemi iskolák átvétele tárgyában. Legelső adófizető képviselőtestületi tagok 1933. évre összeállított névjegyzéktervezete az igazolási választmány javaslatával. A Magyar Aszfalt Részvénytársasággal kötendő bírói egyezség-tervezet bemutatása. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület értesítése a törlesztés kölcsön annuitásának részletben való felfizetése tárgyában. Hajdúvármegye törvényhatósági kisgyűlésének véghatározata Fábrián József építőmesterral kötött vállalati szerződés jóváhagyása tárgyában. Városi villamosmű felterjesztése a pénzügyminiszterhez a II. számú gázos kut kihasználási jogának átengedése címén fizetendő átalánydíj elengedése tárgyában. Villamosmű bejelentése a Hajdúvármegyei Takarékpénztárnál fennálló függőkölcsön jövő évre leendő meghosszabbítása iránti megkeresésével. Polgármester bejelentése a folyó hó 10 és 11-én történt budapesti utjáról. Polgári és levante lőtér építési ügye. Néhai Fehér Gábor városi tanácsnok neje részére özvegyi nyugdíj megállapítása. A Belsőközirtokosság Legeltesi Társulata által beszerzendő apaállatok árának az OKH-tól kölcsönként való felvétele. Bélyek Lajos képviselőtestületi tag beadványa az együttesen kezelt közadók végrehajtásának enyhítése tárgyában. Alispán rendelete az 1933. évi költségvetési tervezet letárgyalása tárgyában.

— Miskolcon bontotta ki a nemzeti egység pártjának zászlóját vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök. Elhangzott lelkesítő beszédének hatása alatt nyomban megalakult a nemzeti egység pártjának helyi és vármegyei vidéki szervezete.

— A múlt héten végbement képviselőválasztásokon a nemzeti egység pártjához tartozó dr. Hóman Bálint közoktatásiügyi minisztert 3500 szótöbbséggel Székesfehérváron, Melcer Lillát Galgócibogdánban egyhangulag, gróf Jankovich-Bésán Endre kereszténypárti Lengyelötiban 251 szótöbbséggel törvényhozóknak választották meg. Gaál Olivér független kisgazda jelöltet a kerületben levő hét mágnás uradalom együttes összefogása buktatta meg.

— Dr. Takács Gyula ref. tanító november 21-én avatták a debreceni tudományegyetemen jogidoktorrá. Az avatáson a már említett testületeken kívül a Gönczy-egyesület is képviseltette magát Mocsáry László elnök által.

— A református iskolák községi kezelésbe átadásáról a város állandó választmánya a mai városi képviselőtestületi közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy a vármegyei közigazgatási bizottság felterjesztésére hozott miniszteri döntést sajnálattal veszi tudomásul. Mielőtt azonban az iskolák átvételére vonatkozólag a rendeletben foglaltakat végrehajtaná, megkeresi a ref. egyház presbitériumát, szíveskedjék nyilatkozni és a várost értesíteni, hogy századok óta fennálló iskoláit, tekintettel a nem állami iskolák ügyében a törvényhozás elé kerülő új iskolatörvény életbe lépésére nem volna-e hajlandó ez ügyben hozott korábbi határozatának feloldásával megváltoztatni, illetőleg azok fenntartását továbbra is biztosítani, a város közönsége leszegezi azt a tényt, hogy a várost és a presbitériumot e kérdés elbírálásánál az a gondolat vezette, hogy az iskolákat a folyton emelkedő kiadások miatt, melyek fedezését nem tudja teljesíteni, az államnak kell átadni. Az állam azonban ezt súlyos anyagi helyzetéből kifolyólag nem tette. Így állván a helyzet, felvetődött ismét az a gondolat, hogy nem előnyösebb-e, ha a református egyház a megváltozott viszonyok folytán, miután anyagi helyzete is jóval kedvezőbb a városénál, az általa évszázadokon át fenntartott iskoláit a legközelebbi életbe lépendő új iskolai törvények által nyújtandó előnyök mellett, továbbra saját kezeiben tartja meg. Az eladódott város, ha az iskolákat kénytelen lenne átvenni, csak papíron tudja biztosítani a kiadásokat, de azok kifizetését végrehajtani, a már ismert okoknál fogva teljesíteni nem képes. Kéri a presbitériumot, hogy álláspontját a város képviselőtestületével közölje.

— A rokkantilletmények rendezése. A rokkantügy rendezése a kormány új javaslatot terjeszt a Ház elé. A tervezet már kész és a pénzügyminiszter most küldötte szét az egyes minisztériumokhoz átvizsgálásra. Eszerint a kisjövendelmű és munkanélküli hadirokkantok járulékat felemelik, azoknak a rokkantoknak a járulékat pedig, akik 150 pengőnél magasabb járulékot kapnak és mellette foglalkozásuk van, elvonják. Az így megtakarított összeget fordítanák a szegényebb és kereset nélküli rokkantok járulékaiknak felemelésére közsegély címén.

— Nem engedélyezte a belügyminiszter a vármegyei árvaszéki elnöki állás betöltését. Az egyik megüresedett árvaszéki elnöki állást december 10-én tölti be a vármegyei törvényhatósági közgyűlés. Az előreláthatólag megüresedendő vármegyei aljegyzői állásra Kovács Gábor nyug. tb. főszolgabíró és Jóna Mátyás vm. fogalmazó pályáznak.

— Keményen hajtják az adókat. Bélyek Lajos városi képviselő és társai beadványt intéztek a képviselőtestülethez és tiltakozását fejezte ki a szigorú adóbehajtások miatt. Mai városi közgyűlés foglalkozni ez ügygel és olyan javaslatot terjeszt elő, amely rámutat a felette súlyos gazdasági helyzetből származó katasztrófális körülményekre és a lakosság nagy tömegeinek inszignes viszonyaira. Ez irányban alispánt és pénzügyigazgatóságot külön felterjesztésben fogja megkeresni.

— Eljegyzés. Dr. Takács Gyula ref. tanító eljegyezte Pataky Rózsikát, Pataky Ferenc sátoraljaúj helyi kir. törvényszéki bíró leányát.

— A ref. leánybibliakör múlt heti két előadása fényesen sikerült. A szereplők a legnagyobb elismeréssel oldották meg nehéz feladataikat. A szegénysorsu iskolás növendékek felruházására jelentékeny összegű adomány gyűlt egybe.

— A német politikai válság nem enyhült. Hindenburg birodalmi elnök Hitler meghallgatta, vele napokon át tárgyalt, Hitler azonban nem tudta biztosítani a kivezető utat és így a tanácskozások a többi pártok bevonásával folytatódtek. Valószínű, hogy a Papen-kormány jön újból Papen nélkül.

— A képviselőház november 29-én ülést tart. A kormány a héten fogja betervezni az új nyugdíjtörvényjavaslatot, melyet az érdekeltek már türelmetlenül várnak.

— A magyar-osztrák kereskedelmi szerződést a héten megkötötték. A szerződés mindkét államra kedvező kivételei és forgalmi tételeket állapított meg.

— A város 1933. évi költségvetését Rásó alispán rendelete folytán a lehető legrövidebb idő alatt le kell tárgyalni. Az alispán nem kételkedik abban, hogy a város érdekében ez meg lesz, ha azonban nem történne meg, kijelenti, hogy a törvény értelmében a törvényhatóság utján kénytelen lesz előterjesztést tenni a belügyminiszterhez a képviselőtestület feloszlására. A költségvetést szeptember 15-ig kellett volna az alispánhoz jóváhagyás végett betervezni.

— Anyakönyvi hírek. Házasság-kihirdetés: Dancs Mihály és Gy. Kovács Julianna, Katona Gábor és Molnár Margit, Cs. Kiss Lajos és Király Eszter, Szőke István és Karika Lidia, Keserű Lajos és Végh Jolán. — Házasságot kötöttek: Kunkli Gergely és Bugjó Zsuzsanna, Winkler Ferenc és Rosenblüth Eszter, Csillag Kálmán és Grosz Irén, Kaszás Károly és Császi Róza. — Halálozások: özv. Váci Pálné Császi Zsuzsanna 61 éves, Fekete János 17 éves, özv. Csendom Bálintné Balla Klára 60 éves, Palotai Eszter 25 éves, Csajkos Piroška 9 éves, Jenei Lajos 2 éves, Horváth Sándor 3 hónapos, Tóth Ilona 11 hónapos, Sári Róza 10 éves, Ádám József 25 éves, Bognár Pálné Meskó Erzsébet 57 éves, Nagy Lajosné Cseke Margit 35 éves, Makrai Antal 43 éves, özv. Horog Károlyné Tőkés Julianna 77 éves. — Születések: D. Pap János fia János, Hódos István fia István, Kaszás Mihály fia László.

— Hajdúvármegye iskolán kívüli népművelési bizottsága december 7-én délelőtti fél 10 órakor Debrecenben a vármegyei házán rendes közgyűlést tart. A gyűlésen Rásó István alispán fog elnökölni.

— A kőselemeder hajdusoboszlói bellerületi részén tisztítási és földmunkákat végeztet 2000 pengő erejéig a kulturális mérnökség. A kotrási munkálatokat nov. 28-án kezdik meg.

— Autókarambol folytán Cvetkovics Apostol helybeli pék családja a tavasszal megsérült. Rostás György okozta a karambol. A kir. tábla a reá mért 3 havi büntetést megerősítette, az autóvezetéstől való 6 havi eltiltáshoz azonban nem járult hozzá. Ezt törölte.

— A debreceni tudományegyetemen felmerült multheti diákzavargások elsimultak, a rend teljesen helyreállt.

**AZ ÚJ NAGY ADÓ
MEGINDULÁSA UTÁN
IS SZELEKTIV MARAD**

**Super 33
Standard**

Kapható: **Juhász Lajos**
rádió- és villanszerelő üzletében
Hajdusoboszló, Árucsernok: 20.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Ferenc József keserűvíz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint közhvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Hasitífuszban elhaltak november 20-tól 26-ig a következők: Mohácsi Margit 38 éves, Csajkos Piroška 9 éves, Fekete János 19 éves, Jenei Lajos 3 éves, Ádám József 25 éves, Sári Róza 11 éves, Makrai Antal 43 éves, Végh Antal 26 éves, Fazekas Margit 3 éves.

— Hogy oszlik meg vallásfelekezet szerint az ország lakossága? Csonka-Magyarországnak a népszámlálás által 1931 január 1-én megállapított felekezeti megoszlása a következő: a római katolikusok száma 5.634.000, a görög katolikusoké 201.000, a reformátusoké 1.813.000, az ágostai evangélikusoké 534.000, a görög keletieké 40.000, végül az izraelitáké 445.000. A többi vallásfelekezetek hívőinek száma egész jelentéktelen. 1920 óta aránylag legjobban megnövekedett a görög katolikusok száma 15%-kal, azután a római katolikusoké 10%-kal. A reformátusok növekedésének aránya már csak 8,5%, az ágostaiaké pedig csupán 7%. Ellenben erősen, 29 ezerral megfogyott a zsidóság létszáma.

14228—1932.

Hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal felhívja Hajdusoboszló megyei város ebtulajdonosait, hogy a terhükre megállapított ebadót 1932. évi december hó 3. napjáig fizessék be a városi központi pénztárba, mert ellenkező esetben ebeik a helyszínen ki fognak irtatni.

Hajdusoboszló, 1932. nov. 26.

A városi adóhivatal.

— A „vizi prédikátor“ elítéltek. Augusztus hóban hirdtünk arról az incidensről, mely ez év nyarán, július 21-én történt a hajdusoboszlói gyógyfürdő egyik medencéjében. A fürdőben ugyanis többek jelenlétében Kiss Sándor 43 éves hajdusoboszlói lakos, végkielégített fogházor valószínűs pogány prédikációt mondott s a vádirat szerint olyan kijelentést is tett, hogy a katolikus és református papok félrevezetik a népet, mert nem a biblia szerinti értelmet, hanem a mai rendszernek megfelelő valótlan magyarázatot adnak. Kifogásolta, hogy különböző énekekre tanítják a gyermekeket, pedig a Himnusz első sora nem egyéb, mint bálványimádás. „A románok is azért haragusznak ránk — mondotta vita közben Kiss Sándor — mert úgy tanítják a Himnuszot, hogy „Isten áldd meg a magyart“. Miért nem tanítják azt, hogy „Isten áldd meg az emberiséget!“... A román is ember“ E kijelentés után a fürdőzőket a papi osztály ellen izgatta és a vádirat szerint a magyar nemzet ellen gyalázó kifejezést használt. A nagyhangú „predikátor“ beszéde természetesen megbotránkoztatta a közönséget s többen szóltak a rendőrnek, aki leigazoltatta Kiss Sándort, majd őrizetbe vette. Kiss Sándor ellen izgalmas büntető és nemzetgyalázás vétsége címen emelt vádat a kir. ügyészség. Úgyében a főtárgyalást pénteken délelőlt tartotta meg a debreceni törvényszéken Rézler Ervin tanácselnök büntető tanácsa. A vádat dr. Alldorfer István ügyész képviselte. A kihallgatás alkalmával Kiss Sándor tagadta, hogy az inkriminált kijelentéseket megtette. Az említett napon két bibliamagyarázó hittestvéreivel találkozott össze a fürdőben és beszélgettek a bibliáról. Közben ő bement a kabinjába, hogy előhossa a bibliát, mert fei akart olvasni azoknak, akik azt hajlandók meghallgatni. A vita során ő csak annyit mondott, hogy amint a bibliában meg van írva „a papok ajkai őrzik a tudományt“, vagyis kihallgatják az igazságot. Rézler elnök megkérdezte, hogy igaz-e, hogy a Himnuszra azt mondotta, hogy az bálványimádás? „Hát kérem én csak azt mondtam, amit a biblia tanít.“ A továbbiakban előadta, hogy szerinte jobb volna, ha „Isten áldd meg a magyart“ helyett azt tanítanák, hogy „Isten áldd meg a jeruzsálemi emberiséget“. A nyomozás során egyébként kiderült, hogy Kiss Sándor a „Jehova Isten tanai“ nevű szekta tagja. A kihallgatott tanúk valamennyien terhelő vallomást tettek Kiss Sándor ellen, akit védője, dr. Hunyadi Béla ügyvédjelölt úgy igyekezett feltüntetni, mint Szoboszló városnak egyik legtekintélyesebb, legelőkelőbb polgárát. Hasztalan azonban, mert a törvényszék izgatás és nemzetgyalázás vétsége címen Kiss Sándort 3 hónapi fogházra és politikai jogainak 3 évre való elvesztésére ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a védelem felebbezést jelentett be.

— Epe- és májbetegnek, epekö és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József“ keserűvíz a hasi szervek működését élelkebb tevékenységre serkenti.

Bérbeadó 273 négyszögöl terjedelmű udvarral a III. tized 385 számú házingatlan. Értekezhetni dr. P. Pap Ernő ügyvédnél.

Eladó ház 2 szoba, konyha, kamara és melléképülettel, 430 négyszögöl kerület az I. tizedben. — Bővebb felvilágosítás: Kossuth-utca 245. házszám alatt.

Sok pénzt takarít meg, há mindenféle arany és ezüst ékszereket, órákat, szemüvegeket Hajdúvármegye egyik legrégebbi szaküzletében Grósz József órás és ékszerésznél

Hajdusoboszlón, Fötér (Ezry-ház) vásárol, ahol valódi 14 karátos völegényi és menyasszonyi karikagyűrűket, függőket, zseb- és karórákat, jótállás mellett olcsón vásárolhat. Valódi 14 karátos arany grammja fazonnal 3 P 20 fillér. Monogram- és betűvésés díjtalan és megvárható. Gazdagon felszerelt raktár órákban, arany és ezüst ékszerekben. Órák, ékszerek és szemüvegek javítása jótállás mellett, olcsó áron. Szemüvegek és azok alkatrészei nagyválasztékban. Tört aranyat legmagasabb napiáron készpénzért veszek. Legolcsóbb beszerzési forrás! Tegyen próbavásárlást!

— Magyarországon a nem magyar nemzetiségek számát a következőkben állapította meg az 1931. évi népszámlálás: német volt 479,000, tót 105,000, román 16,000, horvát 28,000, szerb 7,000, bunyevácok 21,000, délszláv tehát összesen 56,000. Ezzel szemben a magyarság száma kerekén 8 millió. A magyarság száma az utolsó 10 év alatt 845 000-rel szaporodott, a nemzetiségek valamennyien fogytak Aránylag legnagyobb volt a fogyás a szerbeknél, akiknek száma 17,000-ról csökkent 7000-re. Tudvalévő, hogy a románok és a szerbek közül optáltak és kivándoroltak az új államokba. Abszolút számban legnagyobb a fogyás a németeknél, ami természetes is, mert a legnagyobb számban vannak. Tíz év előtt még 258,000 ember volt olyan, aki nem tudott magyarul, ma már ez a szám 177,000-re csökkent.

— Egész Európában egyedül áll. Igazán áldásos megállapodás az, amit Tolnai Világlapja hazánk egyik legnagyobb biztosító intézetével kötött. Ez a biztosító intézet Európa egyik legnagyobb társaságával áll összeköttetésben, amely Svédországban 160 millió pengő vagyont felett rendelkezik. A megállapodás értelmében az, aki havi 1 pengő 28 fillérrel előfizet Tolnai Világlapjára, egy életbiztosítási kötvényt kap a biztosító intézettől és már az előfizetés követő három hónap után beálló halál esetén is 100 pengő temetkezési segélyt és 100 pengő évről évről kap hozzátartozója. Tehát összesen 3 pengő 84 fillér előfizetési díjat fizetett, amiért három hónapon át kapta a lapot, hozzátartozója pedig összesen 200 pengőt kap készpénzben. A temetkezési segély és az évről évről kapott segély, amennyiben az előfizető előfizető marad, 500 pengőig emelkedik. Részletes tájékoztatót díjtalanul küld Tolnai Világlapja kiadóhivatala, Budapest, VII., Dohány-u. 12.

— „Toronyjáró székely“ c. regényt közöl a „Nyil“ legközelebbi száma, amelynek írója Donnath László, a kiváló erdélyi költőpap. Ezen regény egy világot járt vándorlegényről szól, aki merész bravurjával a templomtoronyra illeszti az oly nehezen elhelyezhető toronygombot és így szerez magának otthont és asszonyt. A régi szép népmesének hangulatát ébreszti fel bennünk ez a kedves regény. Ahogy azután ez a mese-motívum beleszőődik a mai kor eseményeibe és ahogy az a regény kereteiben valószínűvé és hihehetővé válik, az írójának mesteri tollára vall.

— Greta Garbo Budapesten. A főváros közönsége izgatottan várja, mikor érkezik Budapestre Greta Garbo. A világhírű mozicsillag nem érkezett meg, a Színházi Élet azonban kíváncsi volt, hogyan fogadta volna a közönség Greta Garbót? Ezért Uráti Lili, aki valószínűleg a mozicsillagnak, végigvitte mindazokon a helyeken, ahol összeletheszthették az igazi Garboval.

Meglepő, kedves és mulatságos ennek a fényképes riportnak a fényképes tanulsága. Gazdag tartalom, pompás kotta és mindezekon felül Vaszary János nagyszerű vigjátékát a „Jó házból való urilány!“ közli a Színházi Élet darabmellékletül. 32 oldalas gyermekjáték, kézimunkaiv. A 196 oldalas Színházi Élet ára 60 fillér, előfizetési díj 1 hónapra 2-20 pengő, negyed évre 6-50 P, fél évre 12-50 P, egész évre 24 P. Kiadóhivatal: Budapest. VI., Aradi-utca 8

1534—1932. vgt. szám.

Árverési hirdetés.

Dr. Iványi László budapesti (V., Árpád-utca 8.) ügyvéd h. Dr. Somogyi Sándor hajdusoboszlói ügyvéd által képviselt Chinoin Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára R-T. javára 170 P 28 fillér tőke és több követelés járuléka erejéig, a budapesti központi kir. járásbíróóság 1932. évi 224731. számú végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932. évi október hó 19-én le- és felülfoglalt és 1433 P-re becsült ingóságokra az árverés elrendelvé, annak végrehajtást szenvedő lakásán és gyógytárában Hajdusoboszlón (Szilfákajla) leendő megtartására határidőül 1932. évi november hó 30. napjának délutáni fél 2 órája tűzelt ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, piperecikkek, írógép s egyéb ingóságokat a legtöbbet igénylőnek — de legalább a becsár 2/3 részéért — készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Hajdusoboszló, 1932 nov. 10.

báró Dániel Elek
kir. bír. végrehajtó.

Hirdessen a „Független Hajduság“-ban.

A rossz gazdasági viszonyok

dacára lehetővé teszem, hogy a vidéki gazdaközönség most még olcsóbban vásárolhasson, mint eddig; miért is áraitam 30 százalékkal leszállítottam; azonkívül 5 százalék pénztári engedményt nyujtok és 50 pengős vásárlásnál az utiköltséget visszatérítem III. osztályon.

Csak elsőrendű, megbízható anyagok!

Szolid kiszolgálás!

Ruhaszövetek. Selymek. Bársonyok. Flanellek. Vászna. Schiffonok. Damasztárak. Asztalneműk. Törülközők. Zsebkendők. Zephirek. Puflinok. Kanavászok. Szőnyegek. Ágyterítők. Paplanok. Harisnyák. Keztyűk. Minden cikkből rengeteg maradék féláron.

Kérem ezen hirdetést felmutatni!

„Béke“-áruház, Debrecen

Szentanna-utca 2. szám.

Árverési hirdetés.

1. Hajdusoboszló megyei város tulajdonát képező új árucarnok emeleti 4. sz. helyisége az 1933. évi február hó 1-től kezdődő egymásutáni 3 évre, az új árucarnok földszinti V., VI., VII., VIII—X., XI., XII—XIV., XV., XVI., XX számú üzlethelyiségei, továbbá a Mészárszék-épület I. és III. számú üzlethelyiségei az 1932. évi december hó 15. napjától kezdődő egymásután következő 3 évre és a holt Kősély-ága az 1932. évi november hó 21-étől kezdődő egymásután következő 3 évre 1932. évi november hó 28. napján, délelőtt fél 11 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó nyilvános árverésen bérbeadatik.

2. Kikiáltási ár az új árucarnok emeleti 4. számú helyiségénél évi 150 arany P, a földszint V. sz. üzlethelyiségénél évi 400 arany P, a VI. és VII. számú üzlethelyiségénél évi 300 ar. P, a VIII—X. számú üzlethelyiségénél évi 600 arany P, a XI. számú üzlethelyiségénél évi 400 arany P, a XII—XIV. számú üzlethelyiségénél évi 600 arany P, a XV. számú üzlethelyiségénél évi 240 arany pengő, a XVI. számú üzlethelyiségénél évi 250 arany pengő, a XX. sz. üzlethelyiségénél évi 240 aranypengő, a Mészárszék-épület I. sz. üzlethelyiségénél évi 500 aranypengő, a III. számú üzlethelyiségénél évi 320 arany pengő és a holt Kősély ágánál évi 50 aranypengő.

3. A kikiáltási ár 25 százaléka az árverés kezdetekor a városi kiküldöttök kezébe fizetendő, amely összeg a legmagasabb összeget ígérő által a megígért összeg 25 százaléka kiegészítendő.

4. Részletes árverési feltételek a városi főügyésznél megtekinthetők.

Hajdusoboszló, 1932. nov. 17.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Megtakarított pénzt gyümölcsöztesse a Magyar Távirati Iroda Rt. és Rádió bankjánál a

Magyar Nemzeti Gazdasági Bank Rt.-nél, Budapest, IV., Rápoly-hírály-ut 10. sz.

Takarék- és folyószámlabetét után ez a bank fizeti a legmagasabb kamatot.

Pénz küldhető postautalványon, vagy a 21,261. számú csekkzámlára.